

sledky poklesu ceny peněz, za které pozemek prodala. Ani ta ani ona strana nemohla předvídati, že dojde ke státnímu převratu a že do deseti let dojde k nové měně v novém státě. I to jest zahrnuto v záruce žalované firmy, která byla dána na celých deset let. Rakouská měna přešla v československou měnu v poměru 1:1 (§ 6 zák. ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n.), takže ani nelze říci, že právě státní převrat měl za následek pokles ceny rakouských peněz. Neprávem také žalovaná firma a s ní odvolací soud kladou váhu na to, že se žalovaná firma nezaručila za relaci k paritě zlata nebo k zahraničním valutám, zejména ke švýcarskému franku, s jehož pomocí žalobkyně vypočítává rozdíl, který žádá míti nahrazen. Výpočet rozdílu podle švýcarského franku nedotýká se právního důvodu nároku, nýbrž jest jen jedním ze způsobů zjištění žalobní pohledávky a jen pomůckou pro zjištění výše sumy, která má býti podle garanční smlouvy doplacena. Krom toho však navrhla žalobkyně při ústním jednání dne 27. ledna 1928 ještě další pomůcku, znalecký důkaz o znehodnocení peněz, tedy o výši své žalobní pohledávky. Obě strany zmiňovaly se za sporu i o ceně pozemku jednak v době prodeje, jednak v době nynější, ale tato otázka jest pro tento spor bez významu, protože žalobkyně neopírá svůj nárok o nepoměr mezi skutečnou cenou pozemku a vyplacenou kupní cenou, nýbrž o garanční smlouvu. Rovněž bez významu jest, jak žalobkyně s kupní cenou naložila a zdali ji posud má, neboť v garanční smlouvě nebylo v tom směru výhrady a jde právě jen o splnění smlouvy. Posléze není opodstatněna ani námitka promlčení. Jak již řečeno, zaručila se žalovaná za znehodnocení peněz na deset let, tedy až do 17. února 1927 včetně. Před ukončením této lhůty nemohla žalobkyně věděti, zda a o kolik peníze v ceně klesnou a tudíž zda a kolik bude činiti její nárok na doplatek. Kdyby byla podala žalobu dříve, byla by jí žalovaná mohla právem namítnouti, že jest žaloba předčasná, protože se její ručení vztahuje na desetiletou dobu a není jisto, zdali cena tuzemských peněz do 17. února 1927 nedosáhne nebo dokonce nepřevýší cenu peněz ze dne 18. února 1917, které byly tehdy také tuzemskými penězi. I kdyby se nárok žalobkyně posuzoval jako nárok ze správy, počala šestiměsíční lhůta promlčecí (§ 933 obč. zák.) teprve od uplynutí lhůty garanční, od 18. února 1927, takže žaloba, podaná dne 19. května 1927, byla podána včas. Doba garanční odpovídá v té příčině době podání věci podle § 933 obč. zák., neboť až do té doby chtěla býti žalovaná firma práva z »vad« t. j. z poklesu ceny peněz, který by do té doby vznikl. — Co do právního důvodu jest tedy žalobní pohledávka z ujednání ze dne 18. února 1917 po právu. Protože však nižší soudy se neobíraly s její výší, se znehodnocením peněz v době od 18. února 1917 do 17. února 1927, a to ani podle výpočtu žalobkyně (v poměru k švýcarskému franku) ani případným jejím zjištěním znaleckým důkazem, bylo postupovati podle § 510 c. ř. s.

Čís. 8693.

Platil-li dlužník důchod (rentu) v korunách rakouských místo v československých a uznal-li výslovně povinnost k zaplacení nedoplatků

(kursovních rozdílů), jest povinen zaplatiti i úroky z prodlení ode dne splatnosti nedoplatků (kursovních rozdílů). Splatnost těchto úroků nebyla odložena až do úpravy, k níž došlo dohodou čís. 60/1926 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 7. února 1929, Rv I 1371/28.)

Žalobce, bydlící v Rakousku, prodal žalovaným v roce 1914 dům v Jáchymově a vymínil si placení doživotního důchodu 10.000 K ročně. Ježto žalované zapravily žalobci splátky dospělé dne 1. prosince 1919, 1. března 1920, 1. června 1920 a 1. září 1920 v Krak., domáhal se na nich žalobce zaplacení kursovního rozdílu mezi Kč a Krak. ke dni splatnosti a 5% úroků z prodlení ode dne splatnosti. **O b a n i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** uvedl v otázce, o níž tu jde, v **d ů v o d e c h**: Neodůvodněným jest odvolání, pokud napadá odsouzení žalovaných k zaplacení 5% úroků z jednotlivých nedoplatků (kursovních rozdílů) od doby splatnosti důchodu. Jest nesporno, že žalované platily renty v korunách rakouských místo v československých a že zažalovanou pohledávku nedoplatků (kursovních rozdílů) výslovně uznaly. Poněvadž splatnost renty podle **s m l o u v y t r h o v é** nastala 1. prosince 1919, 1. března 1920, 1. června 1920 a 1. září 1920 a žalované platily rentu v rakouských korunách místo v československých, jsou podle § 1334 obč. zák. povinny zaplatiti 5% úroky ode dne splatnosti renty, nedoplatků (kursovních rozdílů). Upominání žalovaných k splatnosti podle § 1334 obč. zák. nebylo třeba a žalované samy přiznávají, že v květnu 1920 o zaplacení v Kč byly upomenuty. Podle § 2 čís. 4 vládního nařízení čís. 265/22 sb. z. a n. byly ze soupisu vyloučeny všeliké peněžité platy smluvně se opakující (na př. doživotní renty) a podle čl. 10 úmluvy ze dne 18. června 1924, čís. 60/1926 sb. z. a n. smluvně se opakující peněžní platy jest povinen dlužník konati věřiteli druhého státu stejně jako věřiteli svého státu. Těmito zákonnými ustanoveními nebyla určena splatnost rent, nýbrž vysloveno, že renty ty podle úmluvy čís. 60/1926 sb. z. a n. neměly býti vyrovnány. Jest proto úplně nerozhodným, že úmluva ze dne 18. června 1924, čís. 60 sb. z. a n. na rok 1926 byla teprve dne 11. května 1926 vyhlášena. Žalované měly zaplatiti rentu v korunách československých již v době splatnosti renty. Poněvadž tak neučinily, jsou podle § 1334 obč. zák. povinny zaplatiti doplatky (kursovní rozdílů) i s 5% úroky ode dne splatnosti renty.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

V otázce úroků z prodlení posoudil odvolací soud věc správně po právní stránce. Ve sporu jde o důchodové lhůty z doby od 1. prosince 1919 do 1. září 1920. Měly-li dovolatelky tehdy za to, že článkem 248 d) mírové smlouvy St. Germainské byla odložena splatnost těchto lhůt, neměly žalobci plniti ani v méně hodnotné tehdy měně rakouské. Čás-

tečným plněním uznaly však samy splatnost oněch lhůt, ponechavše budoucnosti způsob vyrovnání co do zbytku. Co do tohoto byly v prodlení podle § 1334 obč. zák. a jsou důsledkem toho povinny hraditi žalobci úroky z prodlení žádané žalobou. Úroky ty jest platiti za celou dobu až do zaplacení lhůt, neboť nelze míti za to, že splatnost lhůt byla odložena až do úpravy, k níž došlo dohodou čís. 60/26 sb. z. a n. Nebylo tak stanoveno výslovně a z předpisů vydaných v mezidobí je souditi na opak. V § 4 vlád. nařízení o přerušení sporů čís. 173/21, zejména jak byl upraven dalším nařízením čís. 472/21, bylo výslovně poukázáno k tomu, že doba, po kterou trvá přerušení, nemá vlivu na lhůty, jichž zmeškání má po zákonu v zápětí právní újmu. Tím bylo řečeno, že nemá se nic změnit na podstatě ani na účinu pohledávek a dluhů, pokud nejde o měnu nebo způsob, jímž mají býti vyrovnány. Jak bude při tom naloženo s doživotními důchody, bylo výslovně řečeno v § 2 čís. 4 vládniho nařízení čís. 265/22, vydaného podle zákona čís. 207/22 o způsobu vyrovnání pohledávek a závazků vzniklých v korunách rakousko-uherských mezi věřiteli nebo dlužníky československými a cizími. Byla tudíž vyloučena pochybnost o tom, že by doživotní důchody podléhaly soupisu a tím úpravě naznačené zákonem čís. 207/22. Právě-li proto čl. 10 dohody čís. 60/25, že smluvně se opakující peněžní platy povinen jest dlužník konati věřiteli druhého státu stejně jako věřiteli svého státu, nejde o ustanovení, jímž byla teprve stanovena dospělost těchto platů, nýbrž o potvrzení, že platy ty nepodléhají dohodě a že nemají býti vyrovnány způsobem vytčeným v oddílu V.; tím méně změnilo se něco na dřívější dospělosti těchto platů.

Čís. 8694.

Úkolový nadvýdělek železničního zaměstnance jest vyloučen z exekuce. Ani vyrovnací přídavek nelze započítati při určování příjmu podrobeného exekuci.

(Rozh. ze dne 7. února 1929, R II 402/28.)

Proti železničnímu zřízení byla povolena exekuce zabavením a přikázáním k vybrání jeho služebních platů. Poddlužník, ředitelství státních drah, navrhl zrušení exekuce, ježto dlužníková mzda po odečtení povinných srážek nedosahuje 6.000 Kč. Soud první stolice návrhu vyhověl a exekuci zrušil. Důvody: Podle dopisu poddlužníková má povinný mzdu 665 Kč, vyrovnávací přídavek 47 Kč a úkolový nadvýdělek průměrně 100 Kč, administrativní srážky pak činí 35 Kč 48 h. Exekuce na služební platy a výslužné železničních zaměstnanců jest nyní upravena § 69 vlád. nař. ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n., kde uvedeno, co se má pokládati za služební plat. Jest to 75% služeb-